Kmetijſke in rokodélſke novize.

Na ſvetlobo dane od z. k. kmetijſke drushbe.

№ 8. *V frédo 23. vélikiga ſerpana.* 1843.

☞ Te novize pridejo vſako frédo na dvéh zhetertnih liſtih v Ljubljani na ſvitlo. Plazhujejo ſe v piſarnizi z. k. kmetijſke drushbe v hiſhi 195 v Salendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tiſte, ki jih ne dobivajo po póſhti, sa zélo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejemljejo ſe pa pri natiſkovavzu na Bregu Nr. 190. Po poſhti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol léta 1 fl. 15 kr. Po vſih z. k. poſhtah ſe snajo dobiti.

Polje in verte ſlane varovati.

(Dober ſvèt sa vſaziga kmetovavza.)

Koliko ſlana in frésh sélſhem in drevju takrat ſhkódje, kadar raſtejo, zvetó in sórijo, vſazimu kmetovavzu vlaſtna ſkuſhnja pové. Vſak vé, de ſta ſlana in frésh kriva, de kmetovavez doſtikrat veliko menj priséla, kakor je upanje imel. Sa to ſe mu je réſ bati po merslim deshju, slaſti zhe ſe teména hribov s ſnegam pokrite vidijo, zhe ſe obnebje proti vezheru naglo rasjaſni in zhe hladno prihaja, de bi ſlana ne padla ob zhaſu, kadar ſo selſha ſhe prav mlade in veliko ſoka v ſebi imajo, ali kadar zvetó in sorijo. Takrat jih ſilno rada ſhkoda sadene. To ſe pa v naſhih goratih krajih ne sgodí po rédkama, v pomladi in proti jeſéni; v bolj viſokih krajih pa tudi ſhe v ſredi polétja.

Doſtikrat kmetovavez vidi, de ſe mu ſhkoda priblishuje; pa njegovo ſerze oſtane merslo in nizh ſi ne prisadeva ſhkodo odverniti, de bi tako ſad ſvojiga polja, drevja in ſvojih vinogradov, ktere je v potu ſvojiga oblizhja obdeloval, s pomozhki obvaroval, ktere mu je ſtvarnik ſam dal, in de bi shétve varoval, ktere njemu in njegovim shivesh dajejo. Gotovo bo vſak priden kmet praſhal, kako de mogozhe biti móre, ſvoje ſetve in drevje ob zhaſu nevarnoſti ſlane in pomersnenja varovati in kakſhni pomozhki ſo sa to nar bolji. Dva proſta in zená pomozhka mu naſvétovamo, in tá ſta:

1. Kúriti, de ſe dim naredí. To je dobro in ſkuſhnja príporózha s tém selſha ſlane in pomersnenja varovati. De ſe tó ſtorí, ſe na varnih krajih zéſt in oſrédkov med njivami, verti in vinogradi vlashen preleshán léſ, germovje in hoſta, ſtare trohlene korenine, terſke, liſtje, ſmrezhje, mah, ruſhnja, ſhôta i. t. d. in ſploh rezhí nakopizhijo, ki ſo nekoliko vlashne (ſajhtne), ki pozhaſi gorijo, vezh dima kakor plamena delajo. To ſe proti polnozhí ſpodshgè, tako, de ſhe eno uro po ſolzhnim is-hôdu tlí in polje s goſtim dimam pokrije. To ſe ſmé gotovo prizhakovati, zhe ni ſape. Zhe je pa ſapa po nozhi, ſe ſlane ni bati. To ſtoriti je dobro sa shito in ſadje.

2. Selſha, na ktere je ſlana padla, s prav merslo vodo polivati; prav doſtikrat to selſha obvarje. Tako, poſtavim, bi tri oſebe ali perſhone s pripravnimi kangljami, ali pa tudi en ſam mosh, s rozhno derſkavnizo ali ſhprizovnizo, v 1 uri en jarm ali jóh polja prav lahko s vodo poſhkrepile, de potém ſlana ſhkodovati ne more. To ſe mora slaſti pri povertnji, ſozhivji, krompirji, lanu, maku i. t. d. ſtoriti.

Kako bi ſe lahko kmetovavzi na tako visho, poſebno kterim rók in shivine sa delo ne mánka, s majhnim prisadevanjem ſvoje polje, verte in travnike obvarovali, in ſi tako lépe pridelke shivesha prigotovili, ktere leni, toshljiviga poſtopanja navajeni kmétji is sanikernoſti, ktera jim

toliko ſhkóde prínefe, sgubljajo in ſi tako révſhino pripravljajo, ktera mora tim bolj obzhutljiva biti, zhim vezhji je sanikernoſt.

Lepo in poſnemanja vredno je, kar ſo nektere goſpoſke na Tirolſkim vkasale in tudi s pridam ſtorile, namrezh, de morajo vſi kmetji, kteri imajo ſvoje polje, travnike, verte i. t. d. vkupej, kakor ſo njih laſtnine vezhji ali manji, vezh ali menj pomagati, de ſe brani, de ſlana ne pade. Kdor tega ne ſtorí, mora pa kasen ali ſhtrafingo plazhati. Skoraj ravno tako tudi v Salzburſhkim v Pinzgavſhki dolini delajo. Tukaj je ſtara navada, ſlano s dimam preganjati. Kadar ſe namrezh v tem kraju ſlane bojé, od vaſi do vaſi napové, de morajo iti dim delat. Okoli deſete ure po nozhi ſe da ob takim zhaſu s vélikim svonam snaminje, de imajo germade sashgati, in vſak goſpodár, vſak kmet ogenj naredí, kter do drusiga dné s velikim dimam gorí. Dim ſe kmalo po dolini potégne in jo sakrije. Kadar ſe sdaj ſolnze pokashe, njegovi sharki ne morejo ſkosi dim priti in nadelanim selſham od ſlane sadétim ſhkode prinêſti. Zhe ſo pridno kurili, ſlana zlo nizh ſhkode ni ſtorila ali pa zló málo.

De bi tudi prebivavzi naſhih deshel tako délali! Saj bi vſe k ſvojimu pridu in k ſrezhi domazhije ſtorili!

Od rasnih ſort gnojá. *)

Perva ſkerb kmetvavza je na dobro obdelani semlji vezh in bolſhih, ki je mogozhe shitnih, klajnih, in drugih selſh plemenov (ſort) pridelat. Delo ne samore semli vedno tolkajn mozhi poverniti, kar je shitna, klajna ali selna raſt is nje slezhe. Letò kmetvavzi od nekadaj ſposnavſhi ſo puſto semljo gnojili. Nektera semlja je bolji, druga manj zeravna, nektera sheli manj, druga mozhneji vdelan gnoj; enim vſtresheſh s konjſkim, drugim s govejim, vovzhjim, ſvinſkim gnojam. Enimu shelſhi vſtresheſh s gnojam, drugu lepſhi rata naſlednje leto po gnoji. V'métni kmetvouz bo vſe te laſtnoſti semlje, gnoja in shelſh na tanko prevdaril, ſvoje delo, okrepzhanje in obſetu poljá tako obernil, kakor mu bode vmétna previdnoſt kasala.

Rasne laſtnoſti perſtí isloshiti bo sa drugo pot perhranjeno; in tudi od selſh, kakſhno obdelvanje in semljo vſaktero hozhe, bo drugej povedano; sdej bomo lje od rasnih ſort gnojá, njega laſtnoſt in kako ſe ga ima ſ koriſtam poſlushit, govorili.

Semlja ſe krepzha bres naſhe pomozhi, ali s njo; bres naſhe pomozhi jo krepzha srak, roſa, voda; s naſho pomozhjo shvinſki in drugih ſort gnoj, to je:

Govedni, per dobri klaji poſebno tezhen in hladen, slaſti na peſhenim naglim ſveti tezhen gnoj.

Konjſki ima doſti ſoli in ſalitarja v ſebi, sato je mozhno ſuh in vrozh, tekne merslim, mozhvirnim njivam; ſizer ſe ga more s govejim mejſhati.

S' ſvinſkim pognoji konoplam ali hmeli, ſizer ga pa ſ konjſkim pomejſhej in tako dolgo leshati puſti, de ſe bo plevevno ſeme od preſhizhov ſnedeno rosgnojilo.

Zhloveſhki gnoj is vſih nar mozhnejſhi, saſlushi s vezhi ſkerbjo in premiſelkam biti h' koriſti pripravlen. On slaſti v'ſtreshe vertnim selſham in travnikam, to de ſe drugo leto malo vezh posna. Zhe ſe pa semlja v' kupi ſ' takim gnojam dobro napoji, in po tim rostroſi, vezh let sa nar bolj gnoj tekne.

Kurjek in golobjek je od vezh nagel, on ima veliko ojſtre ſoli v' ſebi, in le drobno ſtolzhen pa na tanko roſtroſhen, po bolj mersli kakor vrozhi semlji, dobro ſlushi; ſizer vſe poshge in vezh ſhkode kakor prida ſtori.

Sunaj teh gnojov povſod navadnih imamo tudi druge le v nekterih krajih navadne oni pridejo od shival, od raſtva (Pflanzenreich) in drugih rezhi.

Vſaka rezh, katera ſe da v gnjilobo pripraviti, in ko ſe potem raspuſti, ima ſvojo mozh raſti selſh pomagati. Od shival pride kri, koſti, drob, dlake, parkli, ſtrojni obreski in maſtne pomije is kuhinj poſebno tudi gnojnza, od ktere je bilo she govorjeno.

Od raſtenja: pepel, ſaje, shaganje, reſje, náſtil, plevel i. t. d.

Od ſkopanih rezhi nam ſlushi sa raſt krepzhat: shgana illovza, zeſtno blato, gips, ſol, ſalitar, kreda, apno, blato is bajerjov i. t. d.

Vſih teh gnojov ali prav rezh gnojnih nameſtnikov pervi ſo koſti drobno ſtolzhene, poſebno sa mozherno in ilovno semljo. Sa vſak mirnik poſetve jih je treba en zent ali dva verham mirnika, ſe jih rasſeje koker ſeme in savlezhe ob enim. S jarim shitam rostroſhene malo, s osimnim mozhno sdajo, ker ſe bolj po zhaſi raspuſte, kakor drugi gnoj; tode ſe sna pet do ſheſt ſetev na tako gnojeno njivo bres drujiga gnoja s pridam ſtoriti.

Zhe pomiſlimo, de bi mejtem nar manj dvakrat bili mogli gnojiti, de sa en mirnik poſetve pet vos shvinſkiga gnoja s voshno vret nar majn ſheſt goldinarjov velja, toko vidimo, de ſmo ſi per enimu mirniku poſetve sa 9 fl. 30 kr. v dobizhki, zhe s koſtmi gnojimo, kterih zent 2 fl. 30 kr. koſhta, in ſe bres druge samude s ſemenam na njivo pele, rostroſi in savlezhe.

Slaſti, kader je ſlaba letna sa klajo, ſe sna marskateri kmetvovz ſkerbi savoljo pomankanja gnoja snebiti.

Na prodaj ſe jih dobi drobno ſtovzhene po

---

*) Opomniti ſe mora, de je beſeda sa beſedo prizhijózh ſpiſek tako natiſnen, kakor ſmo ga ſpiſaniga prejéli.

Uzhrédniſhtvo.

2 fl. 30 kr. ſrednje ſtovzhene po 2 fl. 10 kr. per meni v Ljublani.

Dr. Orel.

Ilirſke deshele nekadaj in ſedaj.

(Na dalje.)

Potém, kadar ſo dolgo terpezhe preſelovanja ljudſtev zhes Ilirijo na Laſhko minile, in ſtraſhne vojſke vezhidél ugaſnile, ſo Nemzi rasdjane Ilirſke deshele poſédli, in jih med ſvoje vójvode, knése in druge ſlovézhe vojſhake ali shlahtnike rasdélili. V tiſtih zhaſih je ni bilo shlahtnoſti bres ſerzhnoſti in junaſhtva v bojih in na vojſkah. Shlahtniki ſo ſi na ſtermih grizhih, sdaj tako imenovane ſtare gradóve ſosidali, ſe med ſeboj vezhkrat bojeváli, ſhe zlo kdaj eden drugimu hzhére po ſili jemali in ſi jih porozhevali. Nar mozhnejſhi peſt je med to divjo goſpodo pravizo delala; vſi drugi niſo bili nizh zhiſlani; ſushen je bil bres pravize, s teleſam in shivljenjam pod oblaſtjo ſvojiga goſpoda.

S zhaſama ſo le ti shlahtniki po ſvéti veri rasſvetljéni, in k ljubesni omezheni ſvoje velike semeljſke iménja ſvojim vojſhnim hlapzam in ſushnim, pod imenam od sèmlj, — zhés dali, in davke, deſetíne, deſete denáre, tlake i. t. d. ſi sgovorili. Takrat je ſhe li Ilirſki kmet, ki je popred ſushen bil, — k poſéſtvu in k laſtíni priſhel, in to ſe ima le ſvéti véri sahvaliti; miru pa ſhe ni bil doſègel.

Sakaj medtém ſo Turki od jutra priſhli, Gréſhko zeſarſtvo premagali, ſe ga polaſtili, in ſo sazheli Ilirzam od jutra sabavljati. Póleg veliko kervavih vójſk, ki ſo imeli v 400 létah njih zeſarji s naſhimi zeſarjami, bres de bi bili kdaj hótli ſtanoviten mir ſkleniti, — ſo njih deshelni poglavarji s njih nam nar blishniſhih krajev, na ſvojo vàn, vzhaſi 150 let okoli petdeſetkrat na Ilirſko perderli, kakor rasbojniki, v vezhjih ali majnſhih trumah. Ko ſo jih preſtraſheni ljudje vidili, ſo imeli navado rezhi: de jih je bilo, kakor liſtja in trave. Prijahali ſo vezhidel na kluſétih, odperte tèrge in vaſí ſo obrópali, poshgali, fantine, dekleta, shlahtne in bogate, zhe ſo jih sajéli, ſeboj vseli, in hitro pobégnili, de bi kjé vdarjeni ne bili; pa vender nikoli jo niſo uhitali, de bi zlo nizh otepeni ne bili, in zhe ſo Koroſhzi in Shtajerzi h Krajnzam pertíſnili, ſo jih vezhkrat oblésli in pomorili, ali na zhakaliſhih na tavshente pobili. Kadar ſo zhes meje v deshelo vdarli, ſo Ilirzi po nar vezhjih viſozhinah ognje (germade) sashgali, de je vſa deshela sa to svedila. Vſe je pred njimi trepetalo. Raskropljeni v majnſhi trume po pokrajnah ni nobeden vedil, od ktere ſtrani bi snali pridti, ali kam pred njimi beshati. Gorjé vaſém, kamor ſo na naglim in nevedama pridirjali. Tù ni bilo vezh zhaſa beshati. Velikokrat ſo zele verſte ljudí po enakih potih, po kterih ſo tekli ſe ſkrit — njim v peſti priſhle.

Benezháni ſo savolj ſtrahú in sa brambo pred njimi terdno Pálmo ſosidali; sakaj enkrat ſo bili pervréli zhes Zirknizo in Kràſ do Vidma *), ſo ſhli zhes Bele gore na Koroſhko in ſo ſe po Shtajerſkim na dom vernili. Tiſti zhaſ ſo ſeboj v ſushnoſt vlekli polek 800 maſhnikov, veliko vezhji trumo drusih ljudi. Sledniga ſo pa vender nasaj dali, zhe ſe je kdo snaſhil, de ga je hótel sa drago zeno reſhiti ali odkupiti.

(Konez ſledí.)

Kójnſke podkove bres shebljev.

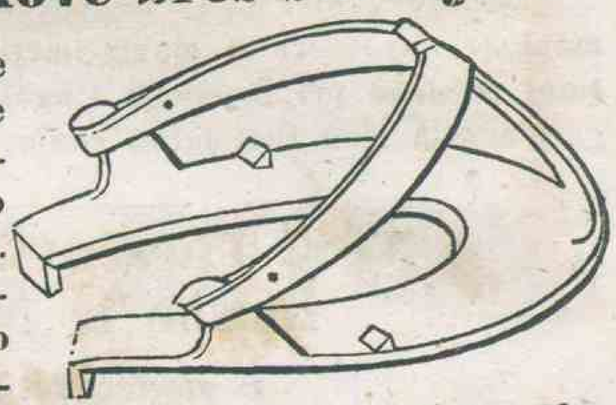

Kaj? — podkove bres shebljev? bodete praſhali. — Kako je to mogozhe? Glejte, podobſhino vam pokashem, de je tó réſ. Franzoſi ſo take ſorte podkove isnaſhli, ktere imajo namen, neſrezhe obvarovati, ktera tolikokrat konje savoljo sakovanja sadéne. Skuſhnja tudi uzhí, de ſe podkove te ſorte rógov dobro dershé; sakaj konji tako podkováni ſo dolge pota ſtorili. Kakor ſe vidi, je ta podkova naſhi navadni enaka. Kar pri navadnih sheblji ſtorijo, pri novi podkovi shelesne ſhpange ſtoré, ktere po kopitu na kviſhko grejo. Kadar je podkova na konjevi nogi, ſe ſhe le sgorna ſhpange ſkosi uſhefa kviſhko ſtojezhe ſhpange potégne, in s tem ſe naredí, de ſe podkov terdno noge prime.

Zhe je tudi to réſ, de ſe te podkove bres shebljev noge dershé, imajo pa druge napake, de ſe ne bodo nikoli naſhi konji ſploh s njimi podkovavali in nikoli ne bodemo vidili konjev v tazih zhrevlih hoditi. S temi podkovami je ſamo take konje dobro podkovavati, ki imajo kopita tako rastergane, de nobeniga shebija vezh ne dershé, ali pa kadar imajo konji bolesni, savolj kterih ſe podkov na bolno kopito s shebeljmi pribiti ne ſmé. Sa take poſebne potrébe je v zhaſih dobro, pomozhke vediti. Savoljo tega in sa tó, ker ſo te ſorte podkove na Franzoſkim, na Angleſhkim in na Nemſhkim veliko isgraja ſtorile, ſmo bravzam naſhih noviz te podkove bres shebljev na snanje dali, s kterimi je she veliko zeſarſkih konj in vezh drusih na Dunaju podkovanih bilo.

Dr. Bleiweiſ.

Zevke sa krave molſti.

Zevke sa krave molſti ſo ali roshéne ali pa koſhéne; s njih pomozhjo ſe mléko is vímena odtózhi, bres de bi ga bilo treba s rokami molſti Te zevke ſo tako, kakor jih podobſhina kashe, na tiſtim konzu, na kterim ſe v zisej vtaknejo, okroglaſte. Tako le ſe s njimi ravná:

Kakor pri navadni molshi ſe pred vime pozhene, s levo roko ſe zisej prime in s perſtam toliko ſtiſne, de ſe kapliza mléka pokáshe. To ſe savolj téga sgodi, de ſe vidi kam zevka vtakniti in de ſe ziseja lukniza odprè, de ſe loshej zevka va-njo vtakne. S déſno roko ſe sdaj ena ismed ſhterih pripravljenih zevk na okrogljaſtim konzu, kjer imá tri luknjizi na ſtrani, med shugovzam in pavzam po malim verti in tako, slaſti pri kravah, ki ſe teſhko molſejo, nekoliko v zisej do koleſzhka pritiſka. Zevka tako v zisej ſpravljena ſama v njem oſtane in mleko sazhne ſamo tezhi, kar toliko zhaſa terpí, de ſe mlezhna shila na tiſti ſtran vſa isprasni. Tako ſe tudi s drusimi trémi zevkami dela in lepo je gledati, kadar is vſih ſhterih mleko zerljá, tolko

*) Palma in Videm (Udine) ſte méſta v Furlanii.

zhasa, de nehá, in sizer pri pervo vtaknjeni nar pervo in tako po versti.

Sdaj se zevke sopet sukaje is ziseja potegnejo in vime se tako popolnama isprasni.

To se vse v prav kratkim zhasu sgodi; sakaj s pomozhjó zevk se bokal mleka pred, ko v dveh minutah natezhe, kar se s navadno molsho ne sgodi.

Prasno bi bilo misliti, de se bodo teh zevk kadaj sploh poslushili, — tudi na velikih priftavah ne; pa te zevke so prav koristne, kadar imá krava prisad ali ovzhizh na vimenu Takrat se krave ne morejo navadno molsti, ker jih prisadno in napeto vime boli, pa vender je isprasnjenje vimena potrebna rezh in k sdravju pomaga.

Nikjer, kjer imajo krave, bi nesmelo sa silo teh zevk mankati; saj shteri bi mogli imeti. Po 12 kr. so in v Ljubljani se dobé pri strugarju Ungelerthu; gotovo jih pa strugarji drusih mest tudi delati snajo, ali pa she naredene imajo.

Dr. Bleiweis.

Nove slovénske bukve.

Blashe in Néshiza

v nedélski shóli.

Uzhítelam (uzhenikam) in uzhenzam sa pokushnjo spisal Tone Slomshek,

Vosenishki fajmoshter. V Zeli 1842.

Obljubilo se je v osnanilu téh noviz, de se bodo bukve ali knige, kmetam koristne in v slovénskim jesiku natisnene v njih osnanovale in de se bo njih vrédnost poshteno prevdarila. Tukaj so bukve lépe in koristne, kakor je bilo do danashniga dné malo v nashim jesiku pisanih, in vsak, kdor jih le nekoliko pregledati vtégne, bo gotovo vóshil, de bi jih v vsaki hishi iméli, in prav pridno jih brali. Sakaj ni je skoraj rezhí v njih popisane, ki bi ne bila tako koristna, kakor prijétna vsakimu, bóde naj mlad ali star. V povést jako umetno in prijetno slosheni gospod spisatel, Vosenishki fajmoshter na spodnim Shtajerskim, shivljenje dvéh sirót, Blasheta in Neshize tako lepo popishejo in v povést toliko lepih naúkov sapletejo, de se mora vsakimu serze v persih vgréti in shelja sbuditi, de bi se té bukve kmalo po vsih slovénskih krajih rasshirile. In kdo bi tudi bukev rad ne vsél v róko, v kterih se sa 40 kr.; (toliko le veljajo te bukve) v kratkim toliko nauzhiti more, kolikor se marsikdo sa vse svoje premoshenje v dolsih létih nauzhiti ni v stanu. Brati, pisati, rajtati, lifte ali pisma pisati, kvitenge, kónte, prósbnje ali suplike delati snati je v danashnjih zhasih tako potrébno, kakor je treba srojiga premoshenja varovati, zhe se hózhe ohlapno shivéti. In vsiga téga se more vsak, kolikor toliko, is téh bukev uzhiti; razun tega je pa she prijétnih védnost bres shtevila v téh bukvih, postavim: Od dushe in telésa zhloveshkiga, od reje sadja, popis svetá, morjá, nebéshkih prikasen, skerb sa shivino, in veliko tazih lepih in koristnih védnost, ktere tukaj nashteti bi predolgo terpélo, in drusiga ne morem vezh v pohvalo teh bukev rezhi, kakor: Kdór se hózhe v kratkim zhasu in sa majhne potroshke veliko dobriga, lepiga in koristniga nauzhiti, naj si bukve od Blashéta in Neshize kupi in pridno naj jih bere. Svést sim si, de jih bo vsazimu s hvaléshnim serzam svetoval. Natisnjene so na lépim bélim popirju in obrasik (pildek) jih lepsha Na pródaj so v Ljubljani pri g. Lerharju, bukvarju, in g. Kremsharju, bukvavésu sa 40 kr.

M.

Smés.

(Pomózh v kurji kugi.) V sazhetku mésza Sushza 1842 je bila na Zheshkim v vezh krajih kurja kuga. Gospód V. A. Pohan, sajmoshter v Porshizhu na Zheskim, kterimu je tudi kuga vezh kokosh vsela, tako pishe od té kuge:

„V sazhétku so sazhele male, 7 tjednov stare pishke hérati; njih krósi so bili polni, jed je pa v njih vunder neprebavljena ostala; perotnize so se jim obesile, in kadar so kure na eni sami nógi stale, se je vidilo, de jih kerzh vlézhe. Lakstralo jih je hudo in kar je od njih shlo, je bilo vodéno, bélo-rjavo in smerdljivo.“

„Vkasal sim pést osimne ershi, kakor kafè, shgati in v posódi kuhati, ki toliko dershi, kakor masélz. Té kuhane vode sim vkasal jim vsak dan shtérkrat sa dvé majhni shlizi v gerlo vliti in veselje sim imel zhes 14 dni she pishke sdrave glédati. Tudi jed se jim je v krosih prekuhala.“

„Sdaj so jele pa tudi vélike kokóshi hérati. Ravno tako, kakor pishke, sim jih osdravljeval, lé 4 male shlize gori imenovane pijazhe sim velèval, jim na dan dati do trétjiga dnéva, to je, de je sobanje v njih krosih povshito bilo. Tako sim svojo kuretnjo ohranil, in ne ene kokoshi nisim sgubil.“

„To prigódbo dam vsim kmetovavzam na snanje, de naj svojo kuretnjo dobro redé, in zhe je bolna, naj se tega pomozhka poslushijo.“

(De se usnje sa zhrevlje ne premózhi in terdno ostane) se naredi, zhe se 1 funt mila ali shajse in pol funta smole pri ognju rastopí in se s tem pogrèti urbasi in podplati mozhno namashejo. De bi pa usnje sopet svitlo postalo, se ena unzha voska s eno unzho terpentinoviga olja smésha; med to se sa majhno shlizo sáj déne, in s vsim tem se usnje namashe.

Goljfan goljuf.

Ako je ravno po zesarskih postavah ojstro prepovedano kontrabant nositi, pa vender she silno malo ljudjé na tó porajtajo in tako gotovo pred ali pa bolj posno, sebe in druge v nesrezho pahnejo. Pa ne samo to, she goljfajo se tudi vézhidel in prav se jim to sgodi. De résnizo govorim, prizha ta prigodba: Létashno simo gré nék tesár (Zimmermann) v Terst, ker ni imel dela domá, de bi si bil kaj oródja sa-se in she vezh drusih rezhi nakupil, ktere bi bil v Ljubljani prodal in si s dobizhkam saj shivesh na póti saslushil. Rés pride srézhin v Ljubljano in prinese vezh prashnih (fein) pil in tako imenovaniga tibeta sa shénske oblékè; misli je, de so te rezhi vse angleshke in sa take jih je rés kupil. Pa kako se je revesh sa ushesmi prashkal, ko so mu drugi povédali, de pile niso angléshke, temuzh krajnske Tershishke, in de tibet ni angleshk, temuzh Dunajsk; de je pile, kakorshnih se v Ljubljanskih shtazunah ne manka, pól, in tibet po 20 kr. vatel drashje plazhal, kakor so v Ljubljani na prodaj! Vém, de ga ne bo vezh mikalo, kontrebant is Tersta nositi.

M.

Shitni kup.	U Ljubljani 19. vélikiga serpana.		U Krajnu 14. vélikiga serpana.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mirnik Pshenize domazhe	1	23	1	30
1 „ „ banashke	—	—	1	20
1 „ Turshize . . .	—	—	—	—
1 „ Sorshize . . .	—	—	1	10
1 „ Ershi	—	54	—	53
1 „ Jezhmena . . .	—	55	—	54
1 „ Prosa	—	57	1	3
1 „ Ajde	—	58	1	—
1 „ Ovsa	—	48	—	—

V Ljubljani. Natisnil in saloshil Joshef Blasnik.